Международно Висше Бизнес Училище
International Business School

РЕФЕРАТ

НА ТЕМА:

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ – ОРГАНИЗАЦИЯ, ЦЕЛИ И ПРАВОМОЩИЯ

Изготвил: Проверил:

2015

1. ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРАВОМОЩИЯ НА ЕК

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ е основната институция на изпълнителната власт в ЕИО и ЕС. В този смисъл, тя напълно наподобява правителство на отделна демократична парламентарна държава. Комисията е учредена през 1967 г. и до влизането в сила на Договора за ЕС (1993г.), има прерогативи само в областта на икономическото управление на ЕИО. С утвърждаването на Европейския съюз, нейните възможности чувствително нарастват, заедно с тези на другите основни институции на Общността.

Съставът на Европейската комисия (ЕК), до последните разширения през 2004 и 2007 г., е от 20 европейски комисари: по 2 от петте големи западноевропейски държави (ФРГ, Франция, Италия, Великобритания и Испания) и по 1 от останалите 10 тогавашни държави-членки. Тогава административният апарат на ЕК има 24 генерални дирекции с различни компетенции. В тях работят близо 15000 служители, наричани „европейска администрация“.

До края на 1994 г., комисарите са назначавани за срок от 4 години, а от началото на 1995 г. - за срок от 5 години, колкото е и мандатът на Европейския парламент. Всеки комисар отговаря за определена сфера от компетенциите на изпълнителната власт в ЕС, подобно на всеки ресорен министър в правителството на една парламентарна държава.

Председателят на ЕК се избира по предложение на държавите- членки на ЕС за срок от 2 години, след задължителни консултации с Европейския парламент.

След последните разширения на ЕС, през 2004 и 2007 г., съставът на ЕК вече е от 27 еврокомисари (по един от всяка държава-членка) и около 25 000 служители.

От началото на 2014г. съществува съгласие, че Европейската комисия няма да има по един представител от всяка държава-членка, а ще има брой членове, които отговарят на две трети от броя на държавите-членки, т.е. за текущите общо 27 държави-членки, броя на членовете на Комисията през 2014 г. е 18. За тази цел, е въведена ротационна система за да се гарантира, че ще има комисар от всяка държава-членка за две от всеки три последователни периода на Комисията. Въпреки това, Европейският съвет има силата да промени този състав, с единодушие, и това е съобщено в заключенията на заседанието на ЕС на 18 и 19 юни 2009 г. в Брюксел. На тази среща, Европейският съвет се е съгласил да вземе решение след влизането в сила на Договора от Лисабон и в съответствие с необходимите правни процедури, при които Комисията ще продължи да има националност от всяка държава-членка. Това изпълнява едно от основните изисквания, изисквани от Ирландия, когато тя организира втория референдум за Лисабонския договор.

Комисията се ръководи от председател, който се подпомага от седем заместник-председатели, включително Върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност като първи заместник-председател. С течение на времето, президентската позиция в рамките на Комисията е била направена значително устойчива. Той или тя вече не е „пръв между равни", но се радва на видно място в тази Комисията като трябва да работи „под политическото ръководство" на своя председател (Член 17 от Договора за ЕС). По този начин президентът има „власт да предоставя насоки". Президентът решава по отношение на вътрешната организация на Комисията, за да се гарантира, че тя действа последователно и ефективно. Той или тя също разпределят задълженията сред членовете на Комисията и може да прехвърлят отговорности между комисарите по време на мандата на Комисията.

Председателят назначава заместник-председателите и може да принуди член на Комисията за подаде оставка. Властта на председателя също се изразява с неговата или нейното членство в Европейския съвет.

Председателят и членовете на Комисията се назначават за срок от пет години, ползващи режима на инвеститура: Европейският съвет, който действа с квалифицирано мнозинство, определя и лицето, което възнамерява да предложи за изборите от Европейския парламент за председател на Комисията, като се вземат под внимание мажоритарния вот на Европейския парламент. След това Европейският парламент избира председателя си с мнозинство от своите членове. Ако кандидатът не получи необходимото мнозинство в Парламента, Европейския съвет предлага нов кандидат на Парламента в рамките на един месец. На следващо място, държавите-членки съставят списък на хората, които трябва да бъдат номинирани за членове на Комисията. Този списък се приема от Съвета, който действа с квалифицирано мнозинство и по общо съгласие с председателя. След като председателят на Комисията е избран от Европейския парламент, другите членове на Комисията подлежат на гласуване за одобрение от Европейския парламент. След одобрение от Парламента, членовете на Комисията, различни от председателя се назначават официално от Съвета на ЕС, който се произнася с квалифицирано мнозинство.

Членовете на Комисията трябва да бъдат избрани „въз основа на тяхната обща компетентност" и да бъдат „напълно независими при изпълнението на служебните си задължения" (член 17 (3) от Договора за ЕС). Те не могат нито да търсят, нито да получават инструкции от правителство.

Седалището на Европейската комисия е в Брюксел.

Фиг.1 Задачи на ЕК

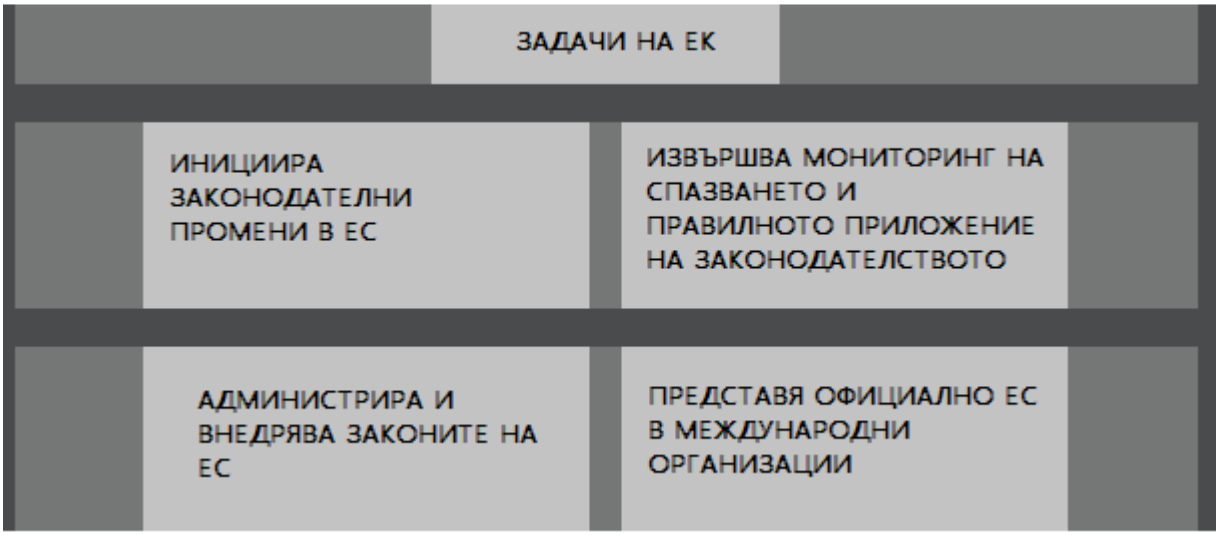

Комисията е първата „движещата сила" зад политиката на Съюза. Тя е отправна точка за всяко действие на Съюза, тъй като тя е Комисията, която трябва да представя предложения и проекти на законодателни актове пред Съвета (това се нарича правото на Комисията на инициатива). Комисията не е свободна да избере своя собствена дейност. Тя е длъжна да действа според интересите на Съюза. Съветът (Член 241 от ДФЕС), Европейският парламент (член 225 от ДФЕС) и група от граждани на ЕС, действаща от името на дадена гражданска инициатива (член 11 (4) TEU) също могат да поискат от Комисията да изготви предложение. След Договора от Лисабон, в конкретните случаи, предвидени в Договорите, законодателните актове могат да се приемат по инициатива на група държави-членки или от Европейския Парламент, по препоръка на Европейската централна банка или по искане на Съда на Европейския съюз или от Европейската инвестиционна банка.

Комисията има главни **правомощия** да инициира законодателство в определени области (като бюджета на Съюза, структурните фондове, мерки за справяне с данъчната дискриминация, предоставянето на финансиране и предпазни клаузи). Въпреки това много по-обхватни са правомощията за прилагане на правилата на Съюза, предоставени на Комисията от Съвета и Парламента (член 290 от ДФЕС).

Комисията е също „пазител на правото на Съюза". Тя следи кандидатстващите държави, за изпълнението на първичното и вторично законодателство на Съюза, предлага процедури за наказание в случай на нарушение на правото на Съюза (член 258 от ДФЕС) и ако е необходимо, отнася въпроса до Съд на Европейските общности. Комисията също така се намесва, ако правото на Съюза е нарушено от всяко физическо или юридическо лице, както и налага тежки наказания. През последните няколко години, усилията за

предотвратяване на злоупотреби с правилата на Съюза са се превърнали в основна част на работата на Комисията.

Тясно свързана с ролята на пазител е задачата на ЕК да представлява интереси на Съюза. По принцип, Комисията не може да представлява интереси, различни от тези на Съюза. Тя трябва постоянно да се стреми интересите на Съюза да надделяват и да търси компромисни решения, които отчитат този интерес. По този начин, тя също така играе ролята на посредник между държавите-членки, роля, която по силата на своята неутралност, тя особено подходяща и квалифицирана.

На последно място, Комисията - макар и в ограничена степен - е орган на изпълнителната власт. Това е особено вярно в областта на правото на конкуренцията, когато Комисията действа като нормален административен орган, проверява факти, дава одобрение или издава забрани и ако е необходимо, налага санкции. **Правомощия** на Комисията по отношение на структурните фондове и бюджета на ЕС също са широки. Като правило, обаче, самите държави-членки трябва да се гарантира, че правилата на Съюза се прилагат в отделни случаи. Това решение, произтичащо от Договорите на Съюза, има предимството, че гражданите са доближени до това, което е все още чужда реалност за тях - европейската система.

Комисията представлява Съюза в международните организации и отговаря за управлението на дипломатическите мисии извън и в рамките на ЕС. Въз основа на правомощията, предоставени й от Съвета, Комисията отговаря за договарянето на споразумения с международни организации и трети страни, включително договори за присъединяване с новите държави-членки. Комисията представлява Съюза в съдилищата на държавите-членки и - когато е необходимо, заедно със Съвета - пред Съда на Европейските общности.

АДМИНИСТРАТИВНА СТРУКТУРА НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

(27 членове)

(Кабинети)

Генерален секретариат

Правна служба

Генерална дирекция за комуникация

Бюро на съветниците по европейска политика

Генерална дирекция Икономически и финансови въпроси

Генерална дирекция Предприятия и промишленост

Генерална дирекция Конкуренция

Генерална дирекция по заетостта, социалните въпроси и равните възможности

Генерална дирекция Селско стопанство и развитие на селските райони

Генерална дирекция енергетика

Генерална дирекция за Мобилност и транспорт

Генерална дирекция по околната среда

Генерална дирекция за действия по климата

Генерална дирекция за научни изследвания

Съвместен изследователски център

Генерална дирекция за информационното общество и медии

Генерална дирекция Морско дело и рибарство

Генерална дирекция за вътрешния пазар и услугите

Генерална дирекция за регионална политика

Генерална дирекция за данъчно облагане и митнически съюз

Генерална дирекция за образование и култура

Генерална дирекция Здравеопазване и потребители

Генерална дирекция Правосъдие, свобода и сигурност

Генерална дирекция външни отношения

Генерална дирекция Търговия

Генерална дирекция за развитие

Генерална дирекция Разширяване

EuropeAid Служба за сътрудничество

Генерална дирекция за хуманитарна помощ (ECHO)

Евростат

Генерална дирекция Човешки ресурси и сигурност

Генерална дирекция по информатика

Генерална дирекция Бюджет

Вътрешен одит

Европейската служба за борба с измамите

Генерална дирекция за устни преводи

Генерална дирекция за писмени преводи

Служба за публикации

Служба за инфраструктура и логистика в Брюксел

Служба за инфраструктура и логистика в Люксембург

Служба за управление и плаща по индивидуални права

Европейска служба за подбор на персонал

Европейската комисия има своите отдели и служби. Отделите се нарича генерални дирекции (ГД). Всяка от тях се занимава с конкретен ресор от стопанското, политическото и общественото развитие на Европейската общност. Те могат да се класифицират според компетенциите им:

Основни функции на Европейската комисия:

1. Да осигурява спазването на договорите, законите и принципите, утвърдени от законодателните институции на ЕИО и ЕС.
2. Да внася законопроекти, наредби, директиви и предложения в Европейския парламент и Съвета на министрите.
3. Да осигурява своевременното прилагане на законите, наредбите и постановленията на законодателните органи на ЕИО и ЕС.
4. Да санкционира държавите-членки на ЕИО и ЕС за нарушения, а когато е необходимо, да внася в Европейския съд предложения за санкции.
5. Да администрира програмите, фондовете, помощите и други финансови и материални акции на ЕИО и ЕС, както в рамките на Европейската общност, така и извън нея.
6. Европейската комисия има значителни правомощия в текущите политики на ЕИО и ЕС, особено в аграрната, социалната, екологичната, транспортната, във външнотърговската политика.

2. ВЪРХОВНИЯ ПРЕДСТАВИТЕЛ НА СЪЮЗА ПО ВЪПРОСИТЕ НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И ПОЛИТИКАТА НА СИГУРНОСТ

Договорът от Лисабон създава поста Върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, чиято роля е да провежда външната политика на Европейския съюз (ЕС).

Отговорностите на върховния представител преди това са били държани от две отделни лица в рамките на ЕС:

- върховния представител за общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС);
- комисаря по външни отношения.

Поради това Договорът от Лисабон поставя всички правомощия, свързани с общата външна политика и политика на сигурност в ръцете на един човек. Целта е да се подобри съгласуваността, ефективността и прозрачността на външната дейност на ЕС.

Въпреки това, върховният представител на Съюза не разполага с монопол върху външното представителство на ЕС. Договорът от Лисабон дава на председателя отговорността на Европейския съвет за външното представителство на ЕС, на отделно ниво, без да се засягат правомощията на върховния представител. Текстът в Договора за Лисабон обаче не уточнява как работата трябва да бъде разделена между двете, което позволява практическия опит да определи съответните им роли.

Върховният представител участва активно в общата външна политика и политика на сигурност на Съюза. На първо място, той допринася за развитието на тази политика, като представя предложения на Съвета и на Европейския съвет. След това той налага решенията, приети, като представител на Съвета.

Върховният представител на Съюза има и задължение на представителство. Той провежда политически диалог с трети страни и отговаря за изразяване на позиции на ЕС в международни организации.

Със заместването на върховния представител за ОВППС и на комисаря по външните отношения, върховният представител е наследил съответните им отговорности:

- в рамките на Съвета, той е отговорен за гарантиране на последователността и приемствеността на работата, свързана с външната политика на ЕС. За тази цел, той председателства Съвета по външни работи;
- в рамките на Комисията, той държи на отговорностите на последната в областта на външните отношения. В допълнение, той е отговорен за осигуряване на координация между външната политика и другите политики на Комисията и други услуги.

Върховният представител се назначава от Европейския съвет с квалифицирано мнозинство със съгласието на председателя на Комисията. Европейският съвет може да прекрати мандата на върховния представител в съответствие със същата процедура.

По силата на позицията си, върховният представител е един от заместник-председателите на Комисията. В това си качество той е обект, заедно с председателя и другите членове на Комисията, на гласуване за одобрение от Европейския парламент. Договорът за Европейския съюз предвижда, че в случай на вот на недоверие, приет от Парламента срещу Комисията, върховният представител трябва да подаде оставка от своите функции в рамките на Комисията. Обратно на това, той запазва отговорностите, които държи в рамките на Съвета, докато се формира новата Комисия.

3. НЯКОИ ФУНКЦИОНАЛНИ, НО СЪЩЕСТВЕНИ РАЗВИТИЯ В ЕК ГЛАВНО ВЪЗ ОСНОВА НА ПОЛИТИЧЕСКАТА ИГРА.

Знак на наивност и самозалъгване е, че легитимност и ефективност на Комисията се основава на профилите на нейните членове, чийто избор е в ръцете на държавите-членки, под контрола на Европейски парламент: те не могат да се оплакват, че те имат неефикасна Комисията, ако те не избират правилните комисари на точното място, на базата на следните политически принципи.

3.1. Елементи на статуквото: еврозоната като ядро на политическия съюз

Неписано правило се прилага от началото на Икономическия и Паричен съюз и със създаването на така нареченото „Шенгенското пространство": всички председатели на Комисията, назначени от тогава, идват от държавите- държави, които принадлежат към тези две големи постижения на европейския строителен процес[1], които се намират в сърцето на политическия съюз.

Като се има предвид интензивността на политическите дебати, генерирани около тези две области, особено по време на така наречения „Криза на Еврозоната", може да се твърди, че се прилага такова правило. Същото важи и за позицията на Еко комисара, който трябва да продължа да бъде от една държава от еврозоната.

3.2. Елементи на промяната.

Председателят на Комисията следва да се назначава въз основа на неговата / нейната активна профил и готовността да служи на Европейския съвет и Европейския парламент; той / тя не е задължително да бъде бивш член на Европейския Съвета, но неговата личност трябва комбинира три решаващи елементи, т.е. да се разчита на неговата / нейната колегиално-политическа информация, използва всички правомощия на Комисията (особено правото на инициатива) и не на последно място, насърчава по-ясна и всеобхватна визия за политиките и бъдещето на ЕС.

Предложените от страните-членки комисари следва също така да бъдат избрани въз основа на техния потенциален принос за общия европейски интерес, а не от съображения за вътрешната политика (в съответствие с разпоредбите на член 17.3 от Договора за ЕС).

Председателят на Комисията трябва да избере кандидата, който той / тя иска да назначи от тези, предложени от държавите-членки, тъй като той / тя може най-добре да

[1] Yves Bertoncini and Thierry Chopin, "Who will the next president of the Commission be? A multiple choice question

прецени профилите на потенциални членове на Комисията в съответствие с конкретните нужди на институцията и нейната вътрешна организация.

„Общата компетентност", „европейски ангажимент" и „независимост" на заместник-председателя на Комисията трябва бъде определено „извън всякакво съмнение" (член 17.3), така че те да може да бъде в състояние да изпълни изцяло своята координираща роля в рамките на клъстърно-базираната.

Председателят на Комисията може да играе засилена политическа роля по отношение на другите членове на комисията, не само като член на Европейския съвет, но също така, ако той / тя е избран сред кандидатите, участващи в предизборната кампания: тази засилена роля би могла да му / й даде повече правомощия за съставяне на по-ефективна колегия, на вертикална и функционална база.

Легитимността и ефективността на колегиума на комисарите ще бъде толкова голяма, колкото състава се определя в съответствие с вътрешното политическо равновесие на властите в Европейския съвет и в Европейския парламент.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Жан Клод Юнкер е новоизбраният президент на Европейската комисия. Това бе последвано от назначаването на Доналд Туск и Федерика Могерини като съответно следващи президент и върховен комисар на Европейския съвет и Представител за външната политика.

След техният избор, основните въпроси в дневния ред на ЕС включват външна политика по отношение на продължаващите кризи в Украйна, Ирак и Газа, промените в климата, намаляване на емисиите на CO2 и стимулиране на икономиката с ниски въглеродни емисии. Европа внося повече от 60% от природния газ и 80% от петрола. Това е друг ключов въпрос, който ще бъде акцентът в политиката за повишаване на енергийната сигурност. Програмата на новата ЕК има за цел да предостави поглед върху приоритетите.

Основен краткосрочен проблем и въпрос за решение от значение на бъдещето на ЕС е членството на Великобритания в ЕС. Въпреки, че държавите-членки ще се опитат - в определени граници – да приемат британските искания, амбивалентната стратегия на премиера Камерън оставя много открити въпроси. Връзката Великобритания - ЕС винаги е имала специален характер, а няколко неотдавнашни развития доведоха до набиране на „неблагоприятна". Ветота на Великобритания за фискалния пакт, обещанието на Камерън да проведе референдум за членството в ЕС и успеха на евроскептична UKIP партия в европейските избори допълнително увеличиха напрежението. С нарастващия

евроскептицизъм във Великобритания, но също така и на други места в Европа, политическата реалност изисква целенасочено и съвместно Европейско действие.

Някои от британските искания са легитимна форма за реформа на ЕС. Има широко съгласие относно необходимостта от програма за растеж на ЕС, конкурентоспособност и справедливост. Завършването на единния пазар и отварянето на ЕС за глобалната конкуренцията са приоритети на Великобритания, които се припокриват с Европейската пътна карта. Единство между държавите-членки също така съществува и за необходимостта от намаляване на бюрокрацията в ЕС и за повторна оценка на компетенциите на ЕС

Източници:

1. Yves Bertoncini, Thierry Chopin, "Who will the next president of the Commission be? A multiple choice question, Policy Paper No. 94, Notre Europe – Jacques Delors Institute, July 2013.
2. http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/president_en
3. http://europa.eu/legislation_summaries/institutional_affairs/treaties/lisbon_treaty/ai0006_en.htm